

sežgati, kajti predenice seme obdrži svojo kalivost na gnoji in tudi še potem, če gre skozi živalski život.

Če hočemo toraj predenico vspešno pokončevati, jo moramo uže na njivi, in sicer predno odcvete, uničiti.

Prostori, kateri so vpleveleni s predenico, naj se jim rušnja s predenico vred izreže, ter potem posuši in na ogenj zažene. Priporoča se tudi polivanje z razredčeno žvepleno kislino (1:200). Za prav dobro se je sledeče izkazalo: Dotični prostor se je z rezanico potresel, s petrolejem polil ter zažgal.

Izmed sit, za čiščenje detelje, katerih je več vrst, popisati hočem le onega, ki ga je Kohlert v Celovci sestavil.

Imenovano orodje je sestavljeno iz 6 do 7 sitov (*glej podobo*), ki so iz cina narejeni. Vsako sito meri v premeru 36 cm. in je 10 cm. globoko. Sita zamore se enega na drugega prestaviti, tako da se zamore skozi 2 ali 3 na enkrat sejati. Dna sitov so iz preluknane cinove ploščevine (pleha). Vsako sito ima svojo številko, ono z največimi luknjami (štev. 1) pride na vrh. Prodajalec teh sitov dodá popis, kako rabiti to orodje in za poduk nekoliko semena od predenice.

Kohlertovo pripravo za čiščenje deteljnega semena (ki se tudi za druga semena lahko porabi), izdeluje Franc Filli v Celovcu, od katerega se jo dobi s 6 siti za 12, s 7 siti za 14 gld. av. vr. z zavojem vred.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 4. Kupil sem mladega, zelo zanemarnjenega konja, skoraj brez vse grive; kako bi pospešil rast grive? (F. R. na G.)

Odgovor. Ako je mladi konj tako zanemarnjen, da vsled nemarnosti griva izpada ali sploh ne raste, je najboljše sredstvo taki nemarnosti konec storiti: dobra krma, pridno snaženje celega konja, česanje grive, izpiranje polti, z eno besedo, le primerno oskrbljevanje konja bode odpravilo tako nepraviliko.

Vprašanje 5. Kakošno podnebje in zemljo zahteva hmelj, kako se ga prideljuje? (G. župnik S. na D.)

Odgovor. Obširnejšega odgovora na tem mestu ne moremo dati, a hočemo v enih prihodnjih številk natančneje o hmelji govoriti. Za danes toliko: Hmelj najboljše stori na globoki, sveži, ilovnato-peščeni ali pa glinasto-peščeni zemlji, v zavetji in v solnčnati legi. Podnebje naše mu je povsod na Kranjskem primerno. Mokre lege, od vseh strani zaprtega, močvirnatega sveta itd. hmelj ne more prenašati.

Vprašanje 6. Ali je res, da v nekaterih krajih obrobkane turšične storže (klase) krmijo? (J. C. na Krasu.)

Odgovor. Res je, in sicer poparjene z vročo vodo. Njih krmska vrednost je zelo majhna, pa v sili — sosebno na Krasu — vendar utegnejo pomagati iz zadrege.

Vprašanje 7. Kedaj in kako naj se ajda za zeleno krmo seje? (Z. v D.)

Ajdo za zeleno krmo seje se spomladi, kedar se ni več bati hudega mraza. Vsakih 8 do 14 dni obseje se kos njive, tako se ima potem skozi celo poletje dobro, sočno, zeleno krmo. Prav dobro je tudi med ajdo, ako zemlja ugaja prvo sejati. Ajde se vzame 100—125 litrov, prosa pa 50—80 litrov na hektar. Opomniti je, da je ajdo treba še prej ko cvete, požeti.

Kmetijske razstave.

Četrta razstava pitane živine na Dunaji bode od 4. do 6. aprila t. l. v prostorih novega poslopja mestnega živinskega trga. Razstaviti se zamore goved, prešiče, ovce, kuretnino, kunce, se ve da pitano; dalje je tudi v zvezi s tem razstava vseh onih strojev, ki se jih rabi pri živinoreji.

Razstava konj in voz v rotundi na Dunaji bode od 27. aprila do 4. maja t. l. S to razstavo zvezan je tudi konjski somenj.

Razstava ptičev, kuretnine in golobov bode dne 4. aprila t. l. tudi na Dunaji.

Natančneje o teh razstavah pozve se v pisarni c. k. kmetijske družbe.

Za spomladansko setev

treba si je uže sedaj preskrbeti dobrega semena. Ker je od dobrega čistega semena mnogo odvisno, zato mora kmetovalcu na tem veliko ležeti biti, vedeti, od kod si pošteno seme preskrbeti.

Večim povprašanjem s tem odgovarjamo, da priporočimo kot jako pošteno trgovino s semenom grofa H. Attemsa v Št. Petru pri Gradci. Imenovani zavod tudi kmetijskim družbam in podružnicam niže cene nastavi. Natančneje se razvidi iz naznanila v današnjem „Oglasniku“.

Narodno-gospodarske stvari.

Korist mlekarских družeb, ki so vredne posnemanja.

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske prizadeval se je med drugim povzdigniti na višo stopinjo mlekarstvo v naši deželi. Posrečilo se mu je vrlo v ta namen, doseči državne podpore, s katero bilo je mogoče med drugim poslati načelnika kmetijske podružnice v Bohinji, gosp. župnika Janeza Mesarja, v inostranstvo, v kraje, kjer je mlekarstvo uže popolnem razvito, da se on na mestu podučijo o praktičnem ravnanju v ti stroki, in potem to v korist deželi naši obrne, kar se tudi hvalevredno godi! — Po njihovem marljivem prizadevanju in poduku osnovale so se v Bohinji mlekarске družbe; štejemo jih sedaj ondi uže 9, v katerih so združeni vsi kmetovalci bohinjske doline izvzemši treh vasi: Srednjavas, Gorjuše in Koprivnik, katere še na stari način izdelujejo mlekarске pridelke.

Da se pa mlekarška društva ondi dobro ukoreninijo, sosebno pa, da se spravnik podučijo v izdelovanju in godenju mlekarских pridelkov, sosebno pa okusnega sira, preskrbela je kmetijska družba z državno podporo mlekarским družbam v Bohinji strokovnjaka, ki je ondi skozi 3 leta podučeval teoretično in praktično kmetovalce v ti stroki, kar dober sad donaša.

V bohinjski dolini, zlasti v Bistrici, imamo sedaj dobro osnovano učilnico za mlekarstvo, in nji na čelu v ti stroki izvedenega gosp. župnika Janeza Mesarja, kjer se vsak, komur je za napredek v mlekarstvu mar, lahko v ti stroki dobro podučijo in izuri.

Kako napredujejo mlekarске družbe v Bohinji, kaže nam iz prijateljske roke došli sledeči izkaz o gospodarstvu taistih leta 1883.

Izkaz.

Imé		Število		V skupni kotel oddalo se je mleka	Množina izdelkov				Dohodki za prodane izdelke (maslo in sir)		Vrednost neprodanih in med družtvenike razdeljenih izdelkov		Stroški skup				Po odbitih stroških čisti dohodek							
		družtvenikov	delavnih dni		masla	sira	skute	siratke					litrov	gld.	kr.	gld.	kr.	tekoči	za inventar	samo za prodane izdelke	od tega pride poprečno na enega družtvenika	za prodane in neprodane, t. j. razdeljene izdelke	od tega pride poprečno na enega družtvenika	
družbe	k družbi pripadajočih vasi			kilo	kilo	kilo	litrov	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gl.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gld.	kr.	gl.	kr.	
Bohinjska Bistrica	Bohinjska Bistrica	44	137	43521.6	293.4	3419.0	1557.3	30464	2352	25	679	51	376	11	21	80	1954	34	44	41	2633	85	59	86
Ravne	Ravne	15	136	41745.1	383.0	3112.4	1627.4	29221	2221	43	568	28	240	67	—	—	1941	18	129	41	2509	46	167	18
Bitnje	Bitnje, Log in Lepence	17	150	41658.7	203.0	3751.5	1868.2	29160	2416	97	631	43	247	79	99	95	2027	85	119	28	2659	28	156	42
Češnjica	Češnjica, Jereka in Podjele	74	113	53250.2	498.6	4486.1	2163.8	37275	2831	67	727	32	265	64	—	—	2566	3	34	66	3293	35	44	50
Nemškirot	Nemškirot	20	142	31490.6	—	2686.3	1491.7	22043	1507	59	483	13	200	33	—	—	1307	26	60	36	1790	30	89	51
Nomen	Nomen	18	97	21408.4	184.4	1936.5	966.7	14985	1303	88	316	59	139	19	—	—	1141	41	63	41	1458	—	81	—
Savica	Savica, Brod in deloma Kamenje	36	150	56231.1	230.0	4597.5	2401.6	39361	2770	76	317	10	288	13	—	—	2434	63	67	90	3351	73	93	10
Polje	Polje, Žlan, Laškirovt in deloma Kamenje	36	152	35651.3	333.0	2835.3	1653	24955	1846	56	620	73	285	84	—	—	1561	2	43	36	2181	75	60	60
Starafužina	Starafužina in Studor	70	158	134363.4	—	11910.2	5910.0	94054	6618	72	1947	77	769	—	—	—	5849	72	83	56	7797	49	111	39
Skupaj		330	1235	459320.4	2125.4	38734.8	19840.9	321518	23869	83	6291	86	2812	70	121	75	20783	44	62	98	27675	21	83	86

* **Opomba.** Samo ob sebi se pa umeje, da pri razdelitvi čistega dohodka med družtvenike niso bile merodajne tu navedene poprečne številke, ampak množina teže mleka, ki ga je vsak v skupni kotel oddal.

Iz tega izkaza se razvidi, da je doba delovanja trajala od 3 do 5 mesecev, toraj kar se je mleka pridobilo o drugem času, ga je porabil vsak družtvenik v svoje namene, kakor mu je to bolje kazalo, in pa da je lepi prihodek samo od mleka, na pr. za družtvenike v vasi Ravne poprečno po 129 gold., kateri dotičnemu posestniku dosti pomore. — Toraj kmetovalci, posnemajte v tem in združite se v mlekarske družbe.